

УДК 656.073

Нестеренко О.О.¹

¹Український державний університет залізничного транспорту

**ВПРОВАДЖЕННЯ КОМБІНОВАНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ
КОНТЕЙНЕРНИХ ВАНТАЖІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ**

З 24 лютого 2022 р. блокування морських портів України призвело до порушення налагоджених логістичних схем постачання на світові ринки, це

вплинуло не тільки на економіку України, але й на усю світову економіку в цілому, зокрема і на світову транспортну систему.

Крім того, наслідки позначилися і на контейнерних перевезеннях. У 2020-2021 роки чорноморські порти України переробляли більше 1 млн. TEU, більше половини з яких складав імпорт [1], однак з початком військового вторгнення робота портів повністю зупинилась. Якщо у 2021 р. місячний контейнерообіг в Україні складав близько 70 тис. TEU, то у 2022 р. цей показник впав до 6,5 тис. TEU [2]. Перші признаки життєвої діяльності почали відбуватися з серпня 2022 р. частина портів була розблокована, виключно для експорту зернових культур. Різке скорочення лінійного сполучення з чорноморським регіоном позначилося на глобальних логістичних мережах та посилило перевантаженість портів у Європі.

2023 рік приніс інфраструктурі країни додаткових збитків, всі ми пам'ятаємо як в листопаді Польські перевізники заблокували рух вантажівок на кордоні з Україною [3] для вантажівок автодорогами, які ведуть через пункти пропуску «Дорогуськ – Ягодин», «Гребенне – Рава-Руська», «Медика – Шегині», «Зосин – Устилуг», «Долгобичув – Угринів» та «Корчова – Краківець», здається ми швидко змогли знайти вирішення і цього питання, вже в грудні 2023 року АТ "Укрзалізниця" почала переправляти заблоковані на кордоні з Польщею українські вантажівки контейнерними поїздами [4], але на кінець лютого 2024 року, більше 2 тис. вантажівок заблоковані на пунктах пропуску з Польщі в бік України.

Транспорт відіграє важливу роль у світовій економіці, сприяє розвитку країни в цілому та їх виходу на світовий ринок. Протягом останніх років залізничний транспорт України залишається провідною галуззю, яка забезпечує майже 82% вантажних перевезень, здійснюваних всіма видами транспорту.

Поряд із розвитком конкуренції між видами транспорту з урахуванням їх переваг і недоліків необхідно продовжувати розвиток процесів інтеграції і взаємодії видів транспорту в сучасних умовах.

В цих умовах доцільне одночасне використання декількох видів транспорту, а саме комбінованих перевезень, які дозволять об'єднати спільні зусилля обох видів транспорту для залучення нових клієнтів і збільшення обсягів вантажних перевезень.

Транспортна інфраструктура України потребує розвитку комбінованих перевезень, на залізничному транспорті можливе створення єдиного логістичного центру комбінованих перевезень, створення мереж терміналів для виконання вантажних операцій, митних операцій, створення інфраструктури з урахуванням різної ширини колій в прикордонних зонах нашої країни і країн Європи, налагодження виробництва та введення в експлуатацію оновленого чи нового рухомого складу – залізничних платформ

з поворотною вантажною площадкою для виконання технічних операцій з завантаження та розвантаження вантажних автомобілів.

В сьогоднішній особливій актуальності набуває ефективне використання транзитного потенціалу України за умови здійснення комбінованих перевезень. Для того, щоб вантажовідправники та вантажоодержувачі змогли скористатись всіма перевагами залізничного транспорту, є необхідним впровадження сучасної технології планування комбінованих перевезень. На ефективність перевезень впливає вибір типу транспортного засобу, необхідно також враховувати діапазон оптимальних значень для перевезення, а саме вага вантажу, вантажопідйомність транспортного засобу та відстань перевезень.

Позитивним чинниками від розвитку комбінованих перевезень буде не лише збереження навколишнього середовища та загазованості повітря, а також зменшиться інтенсивність зносу автомобільних доріг, відбудеться розвантаження автомобільних магістралей що в свою чергу сприятиме і зменшенню аварійності на дорогах, а впровадження комбінованих перевезень стимулюватиме розвитку на лише вже існуючих транспортних коридорів нашої країни, а і стимулюватиме створення нових.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вантажообіг морських портів України за 2021 рік становив 153 млн т [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.railinsider.com.ua/vantazhoobig-morskyh-portiv-ukrayiny-za-2021-rik-stanovyv-153-mln-t/>.
2. Informall BG: Відновлення прямих контейнерних перевезень в Україну є гуманітарною потребою [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://usm.media/informal-bg-vidnovlennya-pryamih-kontejnernih-perevezen-v-ukra%D1%97nu-%D1%94-gumanitarnoyu-potreboyu/>.
3. Польські перевізники заблокували рух вантажівок на кордоні з Україною [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3783394-polski-perevizniki-zablokuvali-ruh-vantazivok-na-kordoni-z-ukrainou.html>.
4. Блокада кордону: в УЗ вирішили переправити заблоковані фури поїздами [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/news/2023/12/7/707448/>.